

© SANDER VAN HAVER

TECHNIEK IN DE BIOTUINBOUW, KLEIN ÉN PROFESSIONEEL

Wegens het grote succes van de eerste editie in 2014 werd op 8 september de tweede editie van de Netwerkdag en Beurs voor de biologische tuinbouwsector georganiseerd. Meer dan 300 (bio)boeren en mensen uit de sector kwamen een kijkje nemen. – *Sander Van Haver, bioconsulent Omschakeling*

Het event is in de eerste plaats een dag waarop telers zich kunnen informeren via diverse activiteiten, demo's en workshops. Toeleveranciers waren aanwezig om een beeld te geven van hun markt-aanbod. Daarnaast was het ook vooral een ontmoetingsdag waarop telers, adviseurs, toeleveranciers en omkadering ervaringen konden uitwisselen. Het event was gefocust op kleine tot middel-grote bedrijven, zowel met afzet via de korte als lange keten en doorgaans met een heel breed gamma aan producten. Deze groep bedrijven groeit en kenmerkt zich door een grote gedrevenheid om de professionalisering van hun biologische teeltmethode verder te zetten. De Netwerkdag biedt een antwoord op de vele vragen waarmee telers zitten op het vlak van betaalbare mechanisatie en doordachte teeltmethodes.

Het gastbedrijf

Dit jaar was 'De Grenshoeve' van Luc en An Goemare-Van Wijmelbeke in Bellegem

het decor voor het event. Ze zijn de vierde generatie op de hoeve en runden ze tot in 2013 als een gemengd bedrijf met akkerbouw en varkens. In het voorjaar van 2014 gooiden ze het stuur om en besloten niet verder te investeren in de varkens. De stallen verdwenen en ze startten met een

.....
**Zowel klein maar doordacht
handmateriaal als
gesofisticeerde schoffel-
machines kwamen in actie.**
.....

zelfpluktuin vol biologische groenten, kruiden en kleinfruit volgens het CSA-principe (*Community Supported Agriculture*). Tijdens de rondleiding op het bedrijf vertelde An hoe ze dit aanpakken: "Door het jaar telen we ruim 80 soorten groenten op 1 ha, aangevuld met wat groot- en

kleinfruit op 0,5 ha. Lokale gezinnen engageren zich voor een CSA-jaarabonnement en oogsten hun groenten zelf op het veld. Door de biologische teeltwijze kiezen we voor een cyclisch duurzaam landbouwmodel in harmonie met de natuur en milieu."

Demo's en workshops

Aangezien bij biologische productie de onkruidbeheersing volledig mechanisch of thermisch moet verlopen, ging hier veel aandacht naartoe. Zowel klein maar doordacht handmateriaal als gesofisticeerde schoffelmachines kwamen in actie. Voor de werktuigendragers van Terrateck en Hak was er zeer veel interesse omdat je met deze machines heel wat teeltbedden kan schoffelen in een beperkte tijd. Zo bespaar je op (externe) arbeidsuren. Daartegenover staat wel een investering die, afhankelijk van het model en de diverse opties, 10.000 tot 20.000 euro kan kosten.

Ook op het vlak van zaai- en plantmachines werden er heel uiteenlopende methodes gedemonstreerd. Zo zijn er de kleine handzaaimachines met tal van zaaischijven voor telers met heel diverse teelten. Of handplantmachines zoals de Paper Pot, waarmee je plantgoed kan uitplanten die je vooraf zelf voorzaait in een afrolbaar papieren tray-systeem. In één vlotte beweging trek je de machine over de plantlijn, waarbij het systeem zichzelf afrolt en zodoende om de x-aantal centimeter een plantje plaatst. Uiteraard waren er ook grote getrokken zaai- en plantmachines te bezichtigen voor telers die een uitgebreid areaal hebben van enkele specifieke teelten. Uit Frankrijk was het netwerk van 'Atelier Paysan' aanwezig. Het zijn enkele creatieve landbouwers die zich specialiseren in het zelf ontwikkelen van machines voor diverse doeleinden, van breken tot zaaiklaar leggen en zoveel meer. Ze ontvangen in hun atelier geregeld landbouwers die een week bij hen verblijven en deelnemen aan een workshop om een machine naar eigen wens te bouwen. Op het einde van de week keren ze huiswaarts met een hoop technische skills én de gewenste machine. De kostprijs is afhankelijk van de tijd en het materiaal dat ervoor nodig is. Meerdere Vlaamse telers hebben reeds goede ervaringen met Atelier Paysan.

Tunnelsystemen

Veel biologische tuinbouwers en kleinfruiters proberen hun aanbod uit te breiden door het teeltseizoen te vervroegen en te verlaten in serres, voor het merendeel plastic tunnelserres. Justine Dewitte, teeltadviseur en medewerkster bij het PCG, gaf een workshop over enkele technieken die je kan toepassen in tunnelserres voor groenten, aardbeien en kleinfruit. Zo werd er in detail ingegaan op het opbinden van vruchtgroenten en meloen, het ondersteunen van paprika en aubergine, de indeling van de teelten, vruchtafwisseling, afdekmaterialen voor onkruidbeheersing, verluchting, het correct opzetten van een tunnel ... Voor heel wat (opstartende) bedrijven is deze informatie zeer welkom, aangezien tunnelserres veel economische meerwaarde kunnen creëren indien je de correcte teelt- en onderhoudsmethodes toepast.

Irrigatie niet vergeten

Tijdens de workshop 'Irrigatiesystemen voor groenten en kleinfruit' wees adviseur Yves Hendrickx (PPK) de telers erop dat het een regelmatig voorkomende fout

is dat een teeltseizoen wordt aangevat zonder dat er goed werd nagedacht over het uitbouwen van een goed irrigatiesysteem. Toegang tot water en hierin kunnen voorzien in de teelten, is cruciaal om een volwaardig gewas te bekomen. En net het jaar 2016 is daarvan een goed voorbeeld: de regenval tijdens de maanden augustus en september was zodanig beperkt dat

de prijsuitreiking van de innovatieprijs. Acht ideeën werden aan het publiek voorgesteld, waarna iedereen een stem kon uitbrengen. De meeste innovaties waren gericht op een efficiëntere onkruidbestrijding of plantsystemen en kwamen zowel van doorgewinterde bioboeren als recente omschakelaars. Het was uiteindelijk Klaas Ysebaert (De

1 Werktuigendragers doen hun intrede in de biosector. 2 Justine Dewitte (PCG) geeft toelichting over de tunnelteelten. 3 Plantmachines voor grotere teeltarealen. 4 De E-weeder, een elektrisch aangedreven schoffelmachine, won de innovatieprijs.

heel wat teelten naar water snakten. Ook waar er gepland of gezaaid werd, was beregening noodzakelijk. Yves lichtte toe welke wateropvangsystemen je kan gebruiken, van de klassieke grondwaterputten tot waterbekkens en reservoirs. De afstand tot de teelt, het te overbruggen hoogteverschil en het debiet noodzakelijk voor de irrigatie van de teelten spelen een belangrijke rol in de keuze van buizen (diameters), koppelingen en bevoeiingsmethode. Sommige gewassen worden beregend met een haspel, andere vragen druppelbevoeiing onderaan het gewas waarbij bijvoorbeeld het gebruik van T-tapes een eenvoudige methode kan zijn. Wie over al deze zaken niet goed nadenkt vooraleer het teeltseizoen start, zal sowieso heel wat verliezen lijden in opbrengst en dus ook inkomsten mislopen.

Innovatieprijs

Dat er in de biosector heel wat creatieve boeren actief zijn, werd duidelijk tijdens

Hakboer] die de hoofdprijs won met zijn zelf ontwikkelde E-Weeder: een elektrisch aangedreven werktuigendrager die hij voornamelijk inzet voor schoffelwerk in diverse teelten. Een milieuvriendelijke, geruisloze en ergonomische oplossing om efficiënt en op een behoorlijk snel tempo de onkruiddruk de baas te kunnen. ■

De netwerkdag is een initiatief van CCBT, Inagro, PCG en Proefcentrum Pamel, en kadert in een CCBT-project met steun van de Vlaamse overheid en Triodos Fonds. Een uitgebreid verslag met filmpjes vind je de komende weken terug in BIOpraktijk, de gratis e-nieuwsbrief van het CCBT.

bio ZOEKT BOER

een gezamenlijk initiatief van Boerenbond, ABS en BioForum

Het project wordt financieel gesteund door de Vlaamse Overheid

